

**Powiatowy Urząd Pracy
w Cieszynie**
<http://www.pup.cieszyn.pl>

Informacja na temat sytuacji na rynku pracy w Powiecie Cieszyńskim w 2008 roku

Realizacja zadań samorządu powiatu
przez Zarząd Powiatu i Powiatowy Urząd Pracy
wynikających
z Ustawy o promocji zatrudnienia
i instytucjach rynku pracy

Marzec 2009

Rynek pracy Powiatu Cieszyńskiego

Statystyka

W 2008 roku zmniejszyło się rejestrowane bezrobocie w powiecie cieszyńskim. Na koniec roku 7,3% ogółu osób aktywnych zawodowo pozostawało bez pracy tj. o 2 punkty mniej niż w roku 2007.

Na obniżenie lokalnej stopy bezrobocia zdecydowany wpływ miały występujące w powiecie cieszyńskim czynniki i warunki społeczno-gospodarcze, takie jak:

- spadek liczby osób rejestrujących się w urzędzie pracy – 7 331 osób o 580 osób mniej w stosunku do 2007 roku.
- najwyższa od 10 lat liczba ofert pracy składanych w urzędzie przez pracodawców umożliwiającą dokonywanie przez bezrobotnych wyboru najkorzystniejszych stanowisk – 3 130 ofert,
- wzrost ilości aktywnych form wsparcia jakimi objęto osoby bezrobotne,
- sytuacja demograficzna, wyrażająca się spadkiem ilości bezrobotnej młodzieży kończącej szkoły ponadgimnazjalne. Dodatkowo osoby w wieku do 25 lat, ponieważ należą do grup ryzyka na rynku pracy, były w pierwszej kolejności obejmowane aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu, wspomaganymi funduszami unijnymi.

Aktywizacja rynku pracy w powiecie cieszyńskim przebiegała sprawnie dzięki środkom Funduszu Pracy oraz zewnętrznym źródłom finansowym, o które zabiegał urząd pracy. W ramach pomocy dla młodzieży 379 osób mogło zdobyć niezwykle cenne doświadczenie zawodowe. Aktywizacja przede wszystkim prowadzona była poprzez tworzenie miejsc pracy tj.: powstanie w 73 lokalnych firmach 134 nowych stanowisk pracy dla osób bezrobotnych. Ponadto w ramach wsparcia dla osób bezrobotnych zastosowano jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, które umożliwiły samozatrudnienie 121 osobom. Dla osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zastosowano formy zatrudnienia subsydiowanego, dzięki którym 148 osób znalazło miejsce w realnym środowisku pracy.

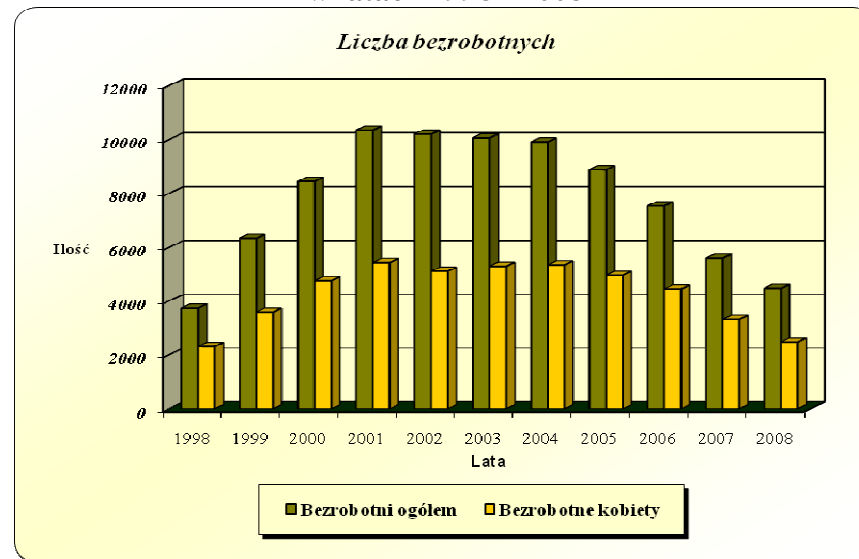
Osoby, które musiały nabyć nowe kwalifikacje zawodowe lub uzupełnić już posiadane kwalifikacje zostały skierowane na szkolenia. Ze szkoleń indywidualnych skorzystały 173 osoby, z kolei ze szkoleń grupowych w sumie 313 osób. Dla naszych klientów świadczone były również usługi kluczowe na rynku pracy tj.: pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe.

Realizując programy w istotny sposób wspieramy rynek pracy. Ważne jest uzyskiwanie efektywności prowadzonych działań, dlatego każda z form aktywizacji jest odpowiednio monitorowana. Takie formy jak tworzenie miejsc pracy czy przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dają praktycznie 100% efektywności. Nawet subsydiowane zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych pozwoliło w minionym roku uzyskać efektywność na poziomie 81%.

Stopa bezrobocia w latach 2003 – 2008

ROK	POLSKA	POWIAT CIESZYŃSKI
2003	18,0%	14,1%
2004	19,1%	15,5%
2005	17,3%	14,3%
2006	14,9%	12,2%
2007	11,4%	9,3%
2008	9,5%	7,3%

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Cieszyn w latach 1998 - 2008

W 2008 roku zanotowano najniższą od ośmiu lat liczbę osób bezrobotnych. W grudniu 2008 roku liczba osób zarejestrowanych w PUP Cieszyn wynosiła 4 478 co stanowiło spadek o 1 107 osób w stosunku do grudnia 2007 roku. W ciągu całego roku 2008 najwięcej osób było zarejestrowanych w styczniu (5 657 osób), natomiast najmniej w październiku (4 244 osób).

Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2008 roku

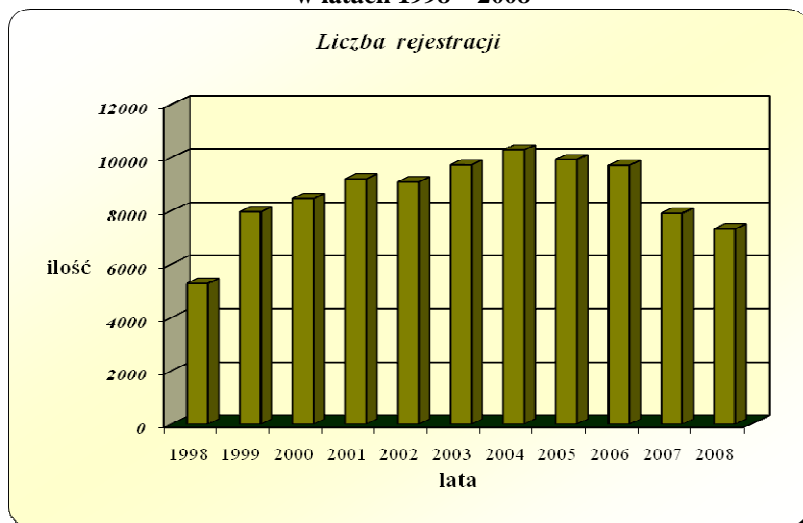
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
liczba bezrobotnych	5657	5611	5239	5007	4718	4482	4472	4428	4329	4244	4411	4478
w tym kobiet	3345	3223	3071	2978	2812	2682	2711	2671	2551	2454	2526	2494

Przedstawiona powyżej tabela obrazuje bezrobocie w powiecie cieszyńskim. Podobnie jak we wcześniejszych latach, można zaobserwować wzrost poziomu bezrobocia w miesiącach zimowych. Od początku roku poziom bezrobocia zmniejszał się sukcesywnie. Wzrost liczby osób bezrobotnych nastąpił w miesiącach listopad i grudzień,

gdy zakończyły się prace budowlane. Na wzrost poziomu bezrobocia w ostatnich miesiącach 2008 roku ogromny wpływ miały również zachodzące w skali kraju zmiany gospodarcze, które pozostają w ścisłej korelacji z rynkiem pracy.

Na podstawie powyższej tabeli można zaobserwować, iż stosunek liczby kobiet do liczby bezrobotnych mężczyzn w 2008 roku nadal jest wysoki i stanowi 55,7% kobiet do 44,3% mężczyzn. W grudniu kobiet było więcej o 1 984 od mężczyzn, rok wcześniej przewaga kobiet do mężczyzn wynosiła 2 239 osób. Wraz ze spadkiem liczby osób bezrobotnych w powiecie cieszyńskim wzrasta liczba bezrobotnych kobiet a maleje liczba bezrobotnych mężczyzn. Świadczy to, iż mężczyznom łatwiej jest znaleźć pracę. Pozostaje to w ścisłym związku z zapotrzebowaniem na pracowników w określonych branżach oraz faktem, iż wśród kobiet jest mniejsza gotowość do przekwalifikowania zawodowego. Ma to także związek z większą mobilnością mężczyzn niż kobiet, szczególnie z obszarów wiejskich naszego powiatu.

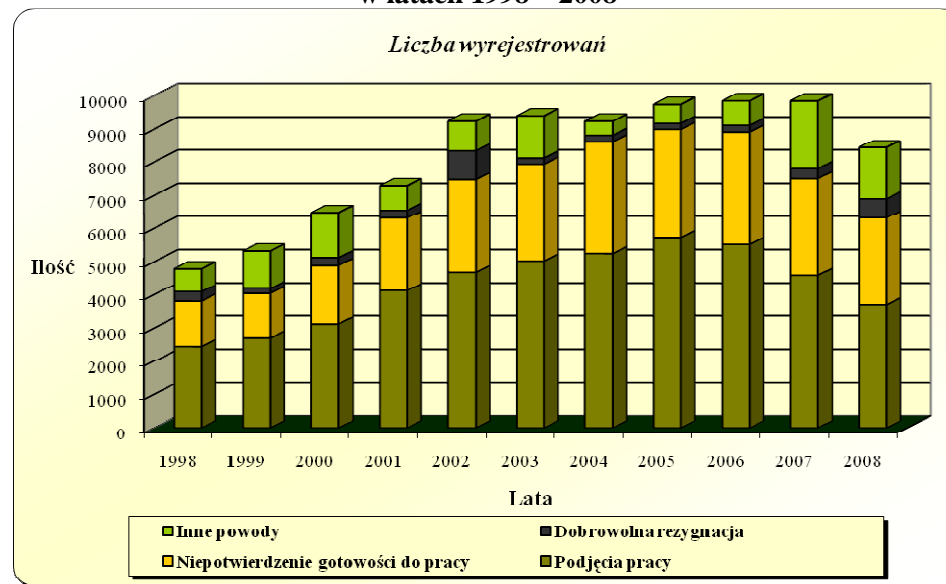
Liczba rejestracji osób bezrobotnych w PUP Cieszyn w latach 1998 – 2008

Najwięcej rejestracji dokonanych w 2008 roku w PUP Cieszyn zanotowano w październiku – 750 osób, natomiast najmniej w maju – 432 osób. Na przestrzeni całego

roku 7 331 osób podjęło decyzję o rejestracji, to jest przeciętnie 611 osób miesięcznie. Ilość rejestracji w stosunku do 2007 roku spadła o 580 osób.

Liczba wyrejestrowań osób bezrobotnych w PUP Cieszyn w latach 1998 – 2008

W 2008 roku z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 8 438 osób. Głównym powodem wyrejestrowań było podjęcie pracy – 3 700 osób (o 901 mniej niż w 2007 roku), a w następnej kolejności nie potwierdzenie gotowości do pracy – 2 619 osób (o 288 mniej niż w 2007 roku). W 2008 roku wzrosła liczba osób rezygnujących dobrowolnie ze statusu bezrobotnego i wyniosła 581 osób (w 2007 roku – 297). Rezygnując z usług urzędu bądź nie stawiając się w nim w określonym terminie, bezrobotni dobrowolnie pozbawiają się przysługujących im praw. Nie mogą uczestniczyć w zorganizowanych i finansowanych przez urząd szkoleniach oraz korzystać z subsydiowanych form zatrudnienia (prac interwencyjnych, robót publicznych, staży, przygotowania zawodowego). Nie pracując osoby te jednak nadal pozostają bezrobotnymi i powiększają rozmiary bezrobocia ukrytego.

Do grupy osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych z innych przyczyn należą, np. nabywający uprawnienia emerytalno-rentowe bądź prawo do świadczenia przedemerytalnego, powołani do zasadniczej służby wojskowej, a także bezrobotni, którzy podjęli studia w trybie stacjonarnym. Na przestrzeni 2008 roku łącznie z ww. przyczyn wyrejestrowano 1538 osób co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2007 o 626 osób.

Najczęściej występujące zawody wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Cieszyn:

1. Bez zawodu – 565
2. Sprzedawca – 284
3. Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista] – 189
4. Kucharz – 150
5. Krawiec – 121
6. Technik żywienia i gospodarstwa domowego – 106
7. Technik mechanik – 105
8. Ślusarz – 83
9. Cukiernik – 81
10. Murarz – 72
11. Robotnik gospodarczy – 71
12. Technik budownictwa – 65
13. Mechanik samochodów osobowych – 61
14. Kelner – 54
15. Piekarz – 52
16. Stolarz – 49
17. Tokarz – 46
18. Elektromonter zakładowy – 44
19. Pedagog – 43
20. Kucharz małej gastronomii – 43

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2008 roku w PUP Cieszyn prawie 12,6% stanowią osoby bez zawodu. Do osób bez zawodu zaliczają się osoby, które posiadają wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i średnie ogólnokształcące i do tej pory nie pracowały. Do powyższej grupy należą również osoby, które nie dostarczyły do PUP dokumentów potwierdzających posiadane kwalifikacje bądź doświadczenie zawodowe (świadczenia szkolne, świadectwa pracy czy zaświadczenia o ukończonych kursach lub szkoleniach).

Drugą grupę zarejestrowanych osób bezrobotnych stanowią osoby w zawodzie sprzedawca. Stanowią one 6,3% ogółu osób zarejestrowanych mimo, iż jest wciąż duże zapotrzebowanie na tego typu pracowników. Wśród nich 94% to kobiety (266 osób), 36% jest zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy (101 osób).

Wśród wyżej wymienionych grup zawodów w większości zawodów przeważają kobiety.

Najczęściej poszukiwane zawody w 2008 roku na terenie działania PUP Cieszyn:

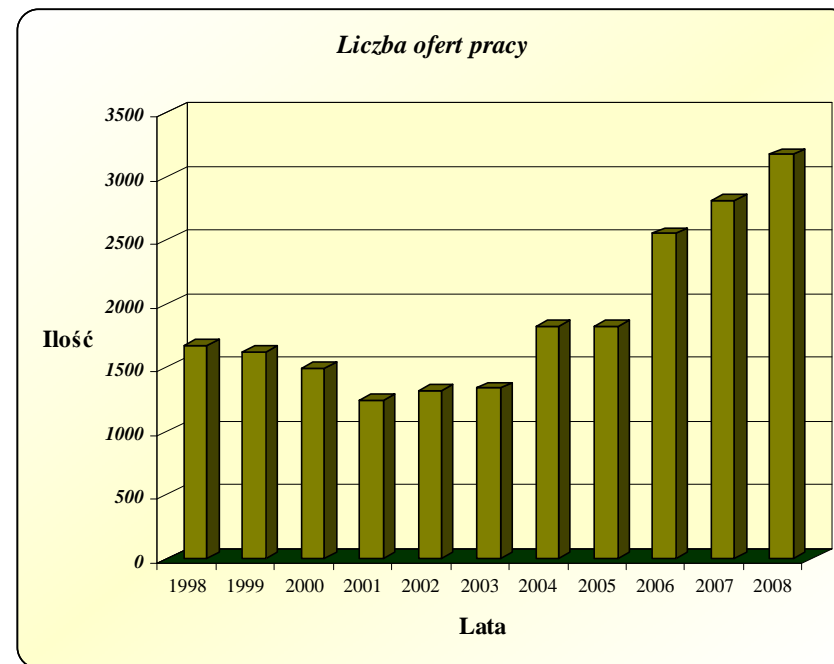
1. Sprzedawca – 201
2. Pakowacz – 81
3. Robotnik budowlany – 68
4. Kelner – 58
5. Pracownik ochrony osób i mienia – 51
6. Elektromonter instalacji elektrycznych – 41
7. Kucharz – 36
8. Kierowca samochodu ciężarowego – 30
9. Kasjer handlowy – 28
10. Magazynier – 26
11. Krawiec – 25
12. Przedstawiciel handlowy – 21
13. Robotnik gospodarczy – 20

14. Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich] – 19
15. Spawacz – 18
16. Bufetowa [barman] – 17
17. Pomoc kuchenna - 17
18. Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych] – 16
19. Ślusarz – 15
20. Szlifierz metali – 15

Najwięcej ofert pracy wpłynęło dla sprzedawców - 201 ofert. Pomimo dużej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, posiadających wykształcenie umożliwiające im podjęcie zatrudnienia w powyższym zawodzie, pracodawcy napotykają na liczne problemy związane min. z faktem, iż część z tych osób, które zarejestrowały się przed laty, nie podnosi swoich kwalifikacji i tym samym nie dostosowuje ich do zachodzących na rynku zmian. Z drugiej jednak strony oferowane przez pracodawców wynagrodzenie i duże wymagania (praca w sklepie całodobowym, biegła znajomość obsługi kasy fiskalnej, aktualna książeczka sanitarna, wiek i nienaganna prezencja pracownika) zniechęcają osoby bezrobotne do podejmowania zatrudnienia w tym zawodzie. Zainteresowanie młodych osób tym kierunkiem kształcenia powoduje jednak ciągle napływ nowych osób posiadających wyższe wykształcenie.

W 2008 roku zanotowano wzrost liczby ofert pracy w zawodach pakowacz – 81, robotnik budowlany – 68, kelner – 58 oraz pracownik ochrony osób i mienia - 51 ofert pracy.

Liczba ofert pracy zgłoszonych do PUP Cieszyn w latach 1998– 2008

W 2008 roku został osiągnięty najwyższy, od 11 lat, poziom złożonych do urzędu ofert pracy i wyniósł 3 130 miejsc pracy. W stosunku do roku 2007 stanowi to wzrost o 313 ofert. Średnio miesięcznie daje to 261 ofert pracy. Porównując tę liczbę ze średnią miesięczną wyrejestrowań z powodu podjęcia pracy, która wynosi 308 osób, świadczy to o tym, że 15% osób bezrobotnych poszukuje zatrudnienia samodzielnie.

Program zwolnień monitorowanych w przypadku zwolnień grupowych

Ze zwolnieniami grupowymi mamy do czynienia w razie rozwiązania stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, a niekiedy – jak na gruncie poprzedniej ustawy – z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Obecne pojęcie to jest znacznie szersze, ponieważ w grę wchodzi również takie względy jak np.:

- konieczność restrukturyzacji przestarzałej struktury personelu czy przedsiębiorstwa,
- organizacyjne,
- wprowadzenie nowej linii produkcyjnej czy technologii,
- ekonomiczne
- trudna sytuacja gospodarcza kraju lub regionu,
- niemożność uzyskania kredytu przez pracodawcę,
- strata poważnego kontrahenta.

Opracowany przez PUP w Cieszynie program zwolnień monitorowanych jest istotnym elementem oferty usług i stanowi kompleksowy program działań skierowanych do tracących zatrudnienie pracowników, mający na celu pomoc w znalezieniu zatrudnienia. Jest to nowoczesny i sprawdzony system pozwalający zapobiegać rejestracji zwalnianych osób w urzędzie pracy albo w znaczący sposób wpływać na skrócenie czasu rejestracji.

Proces wdrożenia programu zwolnień monitorowanych jest zawsze poprzedzony uzgodnieniami pomiędzy urzędem pracy a firmą, która grupowo zwalnia pracowników. Najczęściej polega na świadczeniu przez urząd usług doradczych w firmie, prowadzeniu szkoleń na temat umiejętności poszukiwania pracy, przedstawieniu oferty usług PUP oraz oswojeniu z trybem załatwiania spraw będących konsekwencją zwolnienia z pracy. Może też obejmować organizację spotkań indywidualnych i porad grupowych czy też wsparcie psychologiczne.

Realizowany program umożliwia osobom zagrożonym utratą zatrudnienia łatwiejszy proces nabycia kwalifikacji i umiejętności zawodowych, gwarantuje dostęp do pośrednictwa pracy, a także pełen zakres usług doradztwa zawodowego w zakresie wchodzenia na rynek pracy. Usługa ta stanowi niezwykle ważny element dbałości o wizerunek każdej firmy, które zwalnia grupowo swoich pracowników.

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w roku 2008 kontynuował w ramach zawartego porozumienia z roku 2007 program zwolnień monitorowanych w Cukrowni i Rafinerii

„Chybie” S.A., które ostatecznie zakończyło się 30.09.2008r. i dzięki działaniom podjętym przez PUP oraz przedstawicieli spółki z 90 osób objętych zwolnieniem status bezrobotnego uzyskało zaledwie 19 osób (pozostali znaleźli zatrudnienie w innych zakładach, dokonali samozatrudnienia, czy też skorzystali z wcześniejszych świadczeń emerytalnych). Dla osób bezrobotnych, które pozostały w rejestrze urząd zorganizował spotkanie z przedstawicielem ościennej firmy HUTCHINSON POLAND, która wyraziła chęć zatrudnienia w pierwszej kolejności byłych pracowników Cukrowni. Ponadto osoby te objęte były pomocą ze strony doradców zawodowych, gdzie w dalszej części mogły korzystać z usług i oferty PUP.

Końcem roku 2008 do PUP wpłynęły 3 zawiadomienia o konieczności przeprowadzenia grupowego zwolnienia z firm działających na terenie całego kraju tj.:

- 1) „RUCH” S.A.
- 2) PKO Bank Polski S.A.
- 3) Telekomunikacja Polska S.A.

Firmy te poinformowały wszystkie urzędy pracy na terenie całego kraju o planowanych zwolnieniach. Konkretnie informacje do poszczególnych urzędów wpłyną w chwili ustalenia liczby oraz miejsca planowanych zwolnień.

Informację o planowanych zwolnieniach grupowych na terenie powiatu cieszyńskiego zgłosiły 3 firmy, co przedstawia poniższy wykres. W 2008 roku zwolnieniami grupowymi objęto 71 osób, natomiast rok wcześniej 112 osób (spadek o 41 osób).

Zestawienie zwolnień grupowych zgłoszonych w 2008 roku na terenie powiatu

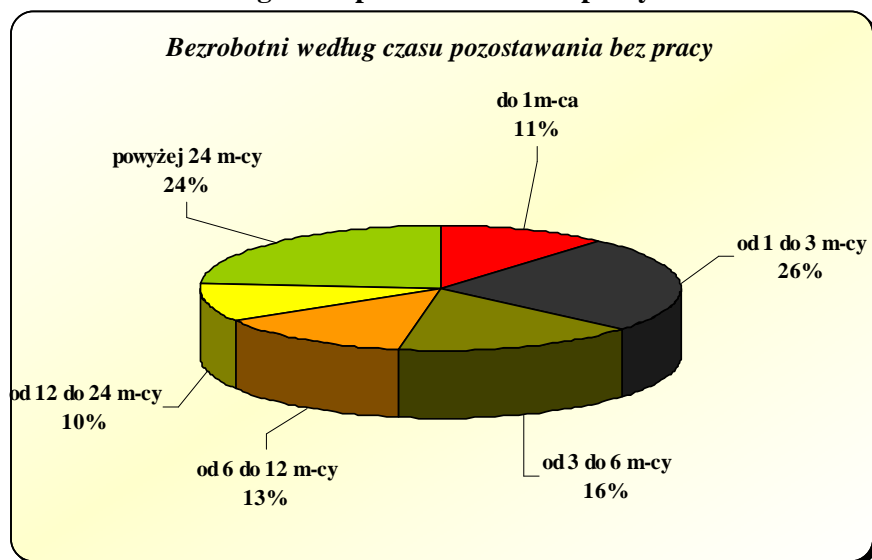
ZAKŁAD	Liczba osób objęta zwolnieniem grupowym
Juwenia Sp. z o.o. w Cieszynie	29
Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Drogomyślu	12
Impress Sp. z o.o. z siedzibą w Kątach	30

Wszystkie firmy zgłaszające konieczność zwolnień grupowych otrzymały ofertę „Programu Outplacementowego” jaką dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie, a z firmą IMPRESS Sp. z o.o. zawarto porozumienie o przeprowadzenie zwolnień monitorowanych.

W ramach tego porozumienia odbyło się spotkanie informacyjne dotyczące sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz ścieżki rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy. Spotkanie obejmowało również blok psychologiczny pozwalający na omówienie obaw związanych z utratą pracy i sposobów radzenia sobie z obecną sytuacją. W spotkaniu przeprowadzonym przez Zastępcę Dyrektora i doradcę zawodowego PUP oraz kierownika Działu Informacji, Ewidencji i Świadczeń uczestniczyło **16 osób**.

Zwolnieniami zostało objętych 30 osób, a zwolnienia zakończą się 31.03.2009r.

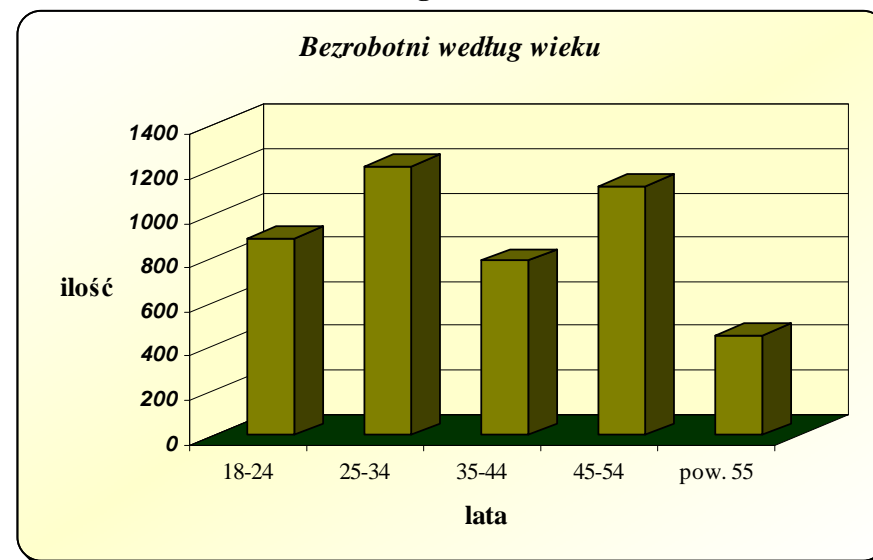
Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Cieszyn wg czasu pozostawania bez pracy

W 2008 roku procentowa liczba osób długotrwale bezrobotnych (zarejestrowani powyżej 24 miesięcy) wyniosła 24%. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w grupie osób zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy są w dużej mierze osoby zarejestrowane

nawet 5 – 10 lat. Osoby te są trudną do zaktywizowania grupą, która napotyka na liczne bariery powracając na rynek pracy. Na uwagę zasługuje również fakt, iż liczba ta znacząco spadła w porównaniu z rokiem ubiegłym, a osoby do niej należące nie są już najliczniejszą grupą wśród wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych. W 2008 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy – 26%. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy do 12 do 24 miesięcy – 10%. Pozostałe przedziały czasowe (od 6 do 12 miesięcy, 3 do 6 miesięcy a także do 1 miesiąca) pozostawania bez pracy są bardzo do siebie zbliżone i wynoszą średnio 13%.

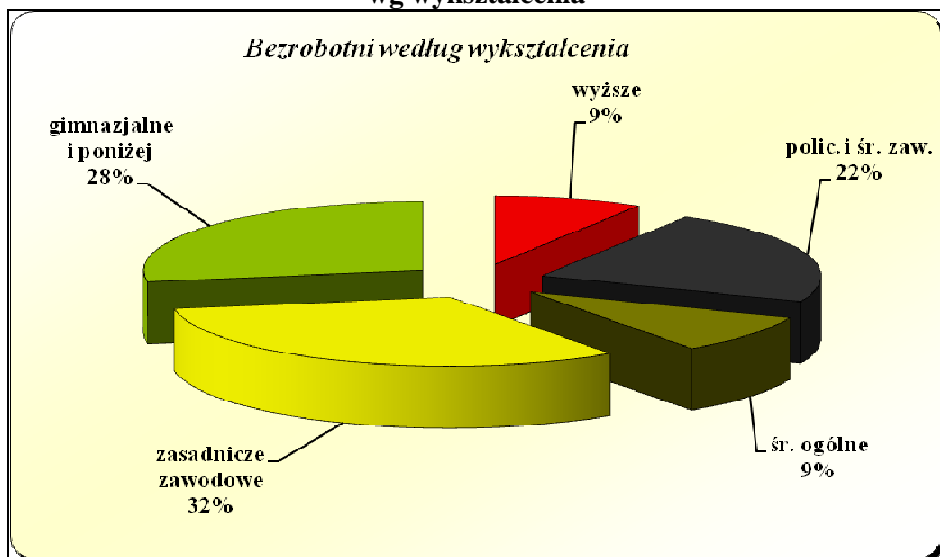
Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Cieszyn wg wieku

W 2008 roku najliczniejszą grupę osób stanowiły osoby w wieku między 25 a 34 lata, która wynosiła 1 215 osób. Drugą najliczniejszą grupę stanowiły osoby między 45 a 54 lata (1 129 osób). Podobnie jak rok wcześniej młodzież w wieku 18 – 24 lata znalazła się na trzecim miejscu. W 2008 roku liczba młodzieży do 24 lat wyniosła 894 osoby i spadła w porównaniu z 2007 rokiem o 212 osób. Sytuacja ta była spowodowana

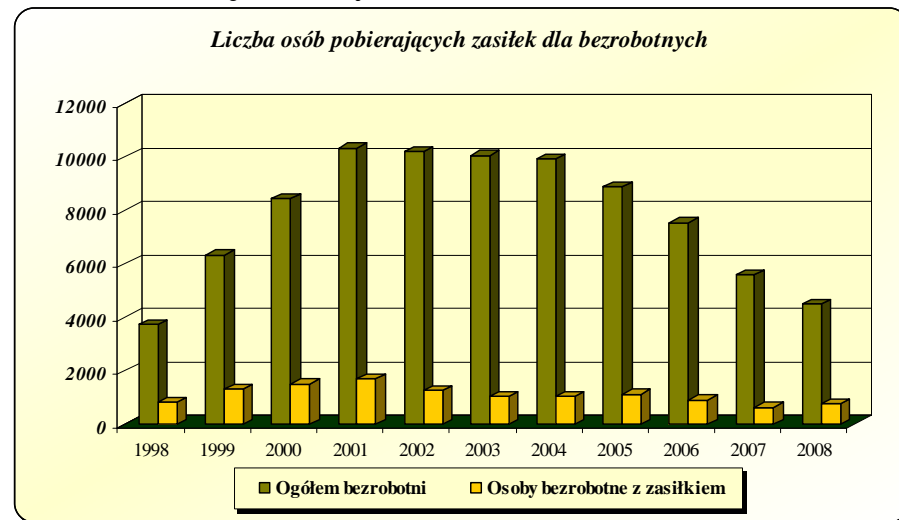
faktem, iż duża część aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2007 i 2008 roku była skierowana do osób młodych do 25 roku życia. Co ciekawe pierwszy raz od kilku lat spadła liczba osób bezrobotnych w wieku powyżej 55 roku życia i to dość znacząco bo aż o 54 osoby.

Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Cieszyn wg wykształcenia

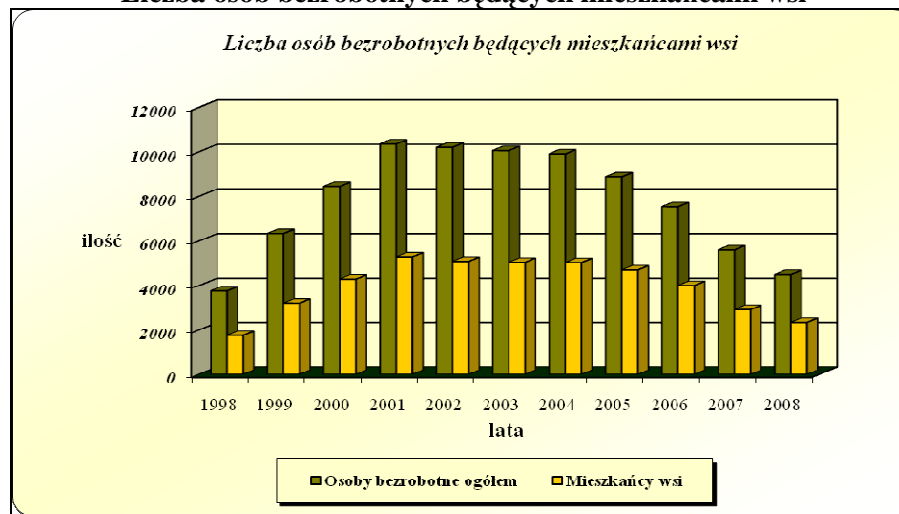
Podział osób ze względu na wykształcenie w porównaniu z 2007 rokiem nie uległ dużym zmianom. Wśród zarejestrowanych w 2008 roku osób najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym – 32% (wzrost o 1%) i osoby z wykształceniem gimnazjalnym – 28% (spadek o 2%). Niewiele, w porównaniu z rokiem 2007, wzrosła liczba osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, średnim ogólnym oraz wyższym.

Liczba osób pobierających zasiłek w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w latach 1998– 2008

W grudniu 2008 roku liczba osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych wyniosła 770 co stanowi 17,20% ogółu osób zarejestrowanych. W porównaniu z 2007 rokiem, gdzie osób uprawnionych do pobierania zasiłku było 629, zanotowano wzrost o 141 osób.

Liczba osób bezrobotnych będących mieszkańcami wsi

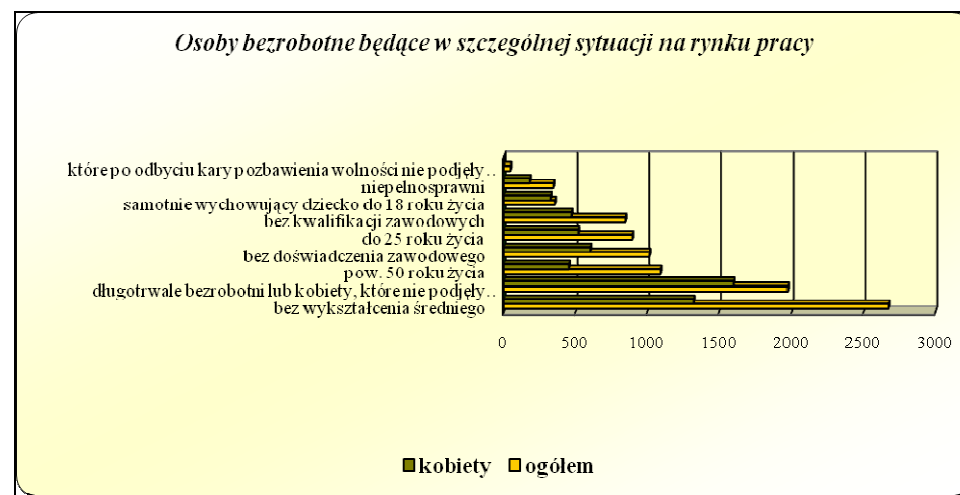
Liczba bezrobotnych mieszkańców wsi od wielu już lat oscyluje wokół 50% wszystkich bezrobotnych. W 2008 roku wyniosła 52% (w 2007r. również 52%). Natomiast nie są znane prawdziwe rozmiary bezrobocia na wsi, gdyż osobom posiadającym powyżej 2 ha gruntów przeliczeniowych nie przysługuje prawo zarejestrowania się w urzędzie pracy. Osoby te tworzą tzw. ukryte bezrobocie.

Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określiła preferencje w kreowaniu aktywności na rynku pracy. Dzieli ona formy wsparcia na podstawowe usługi rynku pracy, dostępne dla wszystkich osób bezrobotnych, do których należą oprócz pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz usług EURES również szkolenia zawodowe, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej i dodatki aktywizacyjne oraz na instrumenty aktywizacyjne skierowane do grup bezrobotnych szczególnie zagrożonych (prace interwencyjne, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, roboty publiczne oraz stypendia dla osób kontynuujących naukę). Katalog osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy na rok 2008 przedstawia się następująco:

- osoby bezrobotne do 25 roku życia,
- osoby bezrobotne długotrwale lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia,
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- osoby bezrobotne samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- osoby bezrobotne, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia,
- bezrobotne osoby niepełnosprawne.

Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Najliczniejszą grupę osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią osoby bezrobotne nie posiadające wykształcenia średniego – 60% ogółu osób zarejestrowanych. Kolejną najliczniejszą grupę osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią osoby długotrwale bezrobotne – 44% ogółu zarejestrowanych. Wśród tej grupy aż 29% stanowią kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Do kolejnych grup należą osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia – 24%, bez doświadczenia zawodowego – 23%, bezrobotni do 25 roku życia – 20%, bez kwalifikacji zawodowych – 19%, osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia i osoby niepełnosprawne – 8% oraz osoby bezrobotne, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 1%. W porównaniu do roku wcześniejszego zdecydowanie zmieniła się liczba osób długotrwale bezrobotnych, grupa ta znalazła się na drugim miejscu. Niestety nadal stanowi duży procent ogółu osób bezrobotnych.

Sytuacja osób niepełnosprawnych

Na koniec 2008 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zarejestrowane były 344 osoby bezrobotne (o 55 więcej niż przed rokiem) i 101 osób poszukujących pracy (o 26 osób mniej niż rok wcześniej) z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. W ciągu całego roku zarejestrowało się, bądź uzyskało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, 445 osób bezrobotnych (228 kobiet) i 142 osoby jako poszukujące pracy (74 kobiety). W 2008 roku z powodu podjęcia pracy wyrejestrowane zostały 149 osób bezrobotne niepełnosprawne. To stanowi spadek w porównaniu do roku 2007 o 43 osoby. W całym roku wyłączono z ewidencji urzędu pracy 366 bezrobotnych osób niepełnosprawnych i 165 poszukujących pracy.

Niepełnosprawną (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - Dz.U. Nr 14 poz. 96 z późn. zm.) jest osoba, której niepełnosprawność, czyli trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, a w szczególności powodującej niezdolność do pracy została potwierdzona orzeczeniem.

Ustala się trzy stopnie niepełnosprawności orzekane przez 2 organy tj. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

- znaczny lub całkowita niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji,
- umiarkowany lub całkowita niezdolność do pracy,
- lekki lub częściowa niezdolność do pracy.

Wśród osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wyróżniamy dwie grupy osób - osoby bezrobotne oraz osoby poszukujące pracy (tj. osoby, które uzyskują świadczenia z tytułu orzeczonego stopnia niepełnosprawności).

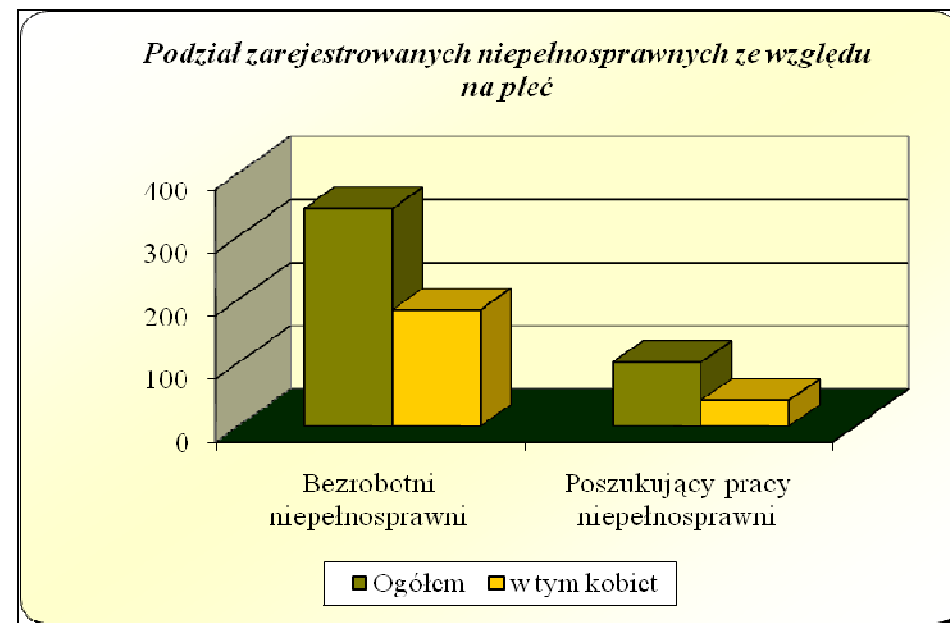
Podział osób niepełnosprawnych wg stopnia niepełnosprawności:

Na koniec 2008 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy wśród osób bezrobotnych było zarejestrowanych 11 osób ze znacznym st. niepełnosprawności (2007 – 2 osoby), 85

osób z umiarkowanym st. niepełnosprawności (2007 - 61 osób) oraz 248 osób z lekkim st. niepełnosprawności (2007- 226 osoby). Natomiast wśród osób poszukujących pracy zarejestrowane było 8 osób ze znacznym st. niepełnosprawności (2007 - 12 osób), z umiarkowanym st. niepełnosprawności 57 osób (2007 - 56 osób) oraz 36 osób z orzeczonym lekkim st. niepełnosprawności (2007 - 59 osób).

Osoby posiadające status osoby niepełnosprawnej najczęściej zatrudniane są w zakładach pracy chronionej oraz na stanowiskach tworzonych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2008 roku pozyskano dla osób niepełnosprawnych ponad 133 oferty pracy, w tym 37 ofert z zakładów pracy chronionej. To w porównaniu z 2007 rokiem oznacza wzrost o 39 ofert pracy. Zarejestrowane osoby niepełnosprawne, które posiadają status osoby bezrobotnej to około 8% ogółu bezrobotnych. Sytuacja jest jednak skomplikowana, ponieważ część osób nie zatrudnionych i nie posiadających uprawnień do jakichkolwiek świadczeń nie trafia do urzędu pracy.

Podział osób niepełnosprawnych ze względu na płeć

Wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych przeważają kobiety, które stanowią 53 % ogółu. Natomiast wśród osób poszukujących pracy przewagę stanowią mężczyźni - 59 % ogółu. Większa liczba niepełnosprawnych mężczyzn poszukujących pracy świadczy o tym, że są oni częściej zdecydowani zmienić swoją sytuację i podjąć zatrudnienie niż kobiety.

Urząd pracy wyodrębnił miejsce do obsługi osób niepełnosprawnych, gdzie zatrudnione są 2 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach wyodrębnionych stanowisk realizowane są zadania z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowanych z PFRON. W 2008 roku ze środków PFRON sfinansowano następujące zadania:

- staż dla jednej osoby niepełnosprawnej w kwocie 5 904,00zł
- przyznanie 3 osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w kwocie 104 885,00zł
- dokonanie zwrotu kosztów 4 pracodawcom na wyposażenie 6 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w kwocie 207 275,00zł
- szkolenie i przekwalifikowanie zawodowe dla 10 osób niepełnosprawnych.

Realizacja przez Powiatowy Urząd Pracy programów rynku pracy i innych zadań własnych (poprzez usługi i instrumenty rynku pracy) wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy zostały sprecyzowane w art. 9 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 roku Nr 69, poz. 415). Zadania, o których mowa w ww. artykule są wykonywane przez powiatowe urzędy pracy wchodzące w skład powiatowej administracji zespolonej.

I. Do najważniejszych zadań należą:

- rejestracja osób bezrobotnych będących mieszkańcami poszczególnych gmin (opis w części statystycznej),
- realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw UE (opis poniżej)
- ustalanie uprawnień osób bezrobotnych (np. prawa do zasiłku – opis w części statystycznej),
- wydawanie z upoważnienia Starosty decyzji administracyjnych następujących zakresach:
 1. uznaniu lub odmowie uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego,
 2. przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, dodatku szkoleniowego albo stypendium,
 3. obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, dodatku szkoleniowego, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkolenia finansowanych z Funduszu Pracy,
 4. odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy,

W 2008 roku wydano 18 658 decyzji dotyczących statusu osób bezrobotnych i prawa do świadczeń oraz 326 postanowień.

W ramach realizowanych zadań urząd wydaje również różnego typu zaświadczenia. W 2008 roku wydano **13 467** zaświadczeń osobom bezrobotnym. Najczęściej zaświadczenia te były pobierane do: pomocy społecznej, kapitału początkowego, ubezpieczenia, sądu, spółdzielni mieszkaniowej, pożyczki, kredytu, zasiłku rodzinnego.

II. Współpraca z gminami

- Od 2002 roku w każdej gminie działały punkty obsługi bezrobotnych. Osoby bezrobotne nie posiadające prawa do zasiłku (w tym również młodzież) potwierdzały gotowość do pracy i składały oświadczenia o nie osiągnięciu przychodów w terminach

wyznaczonych przez urząd. W sytuacji zmniejszającej się stopy bezrobocia i ciągłych zmian na rynku pracy PUP powrócił do przyjmowania osób bezrobotnych w Cieszynie (oprócz Istebnej) gdzie poprzez bezpośredni kontakt z pośrednikami pracy i doradcami zawodowymi istnieje możliwość efektywniejszej pomocy osobom bezrobotnym.

- Dodatkowo od 2004 roku wspólnie z ośrodkami pomocy społecznej kontynuujemy program przekazywania do poszczególnych gmin aktualnych ofert pracy. PUP kontynuuje również, wspólnie z ośrodkami pomocy, pozostałe projekty tj. zbiorowe wydawanie przez PUP zaświadczeń dla potrzeb OPS (bez angażowania osób bezrobotnych), kontaktowanie się obu urzędów w sprawach związanych z kierowaniem osób bezrobotnych do prac interwencyjnych, robót publicznych, szkoleń, prac społecznie użytecznych oraz możliwości aktywizowania dłużników alimentacyjnych.
- Współpraca z GCI, które stanowią istotne ogniwo poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy służące osobom bezrobotnym i poszukującym pracy a dzięki dobrze wyposażonym pracownikom komputerowym z dostępem do Internetu i możliwości korzystania z codziennej prasy i z telefonu dają większe szanse szukania zatrudnienia.

III. Pozyskiwanie i gospodarowanie środkami Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy

W 2008 roku, PUP na podstawie decyzji Ministra Pracy i Polityki Społecznej, otrzymał podstawowe środki Funduszu Pracy w wysokości 3 920,80 tys. zł. Dodatkowo w wyniku pozytywnego rozpatrzenia złożonych przez urząd wniosków o środki z funduszy pozostających w dyspozycji Samorządu Województwa Śląskiego oraz Ministra Pracy Powiat otrzymał kwotę 1 152,83 tys. zł.

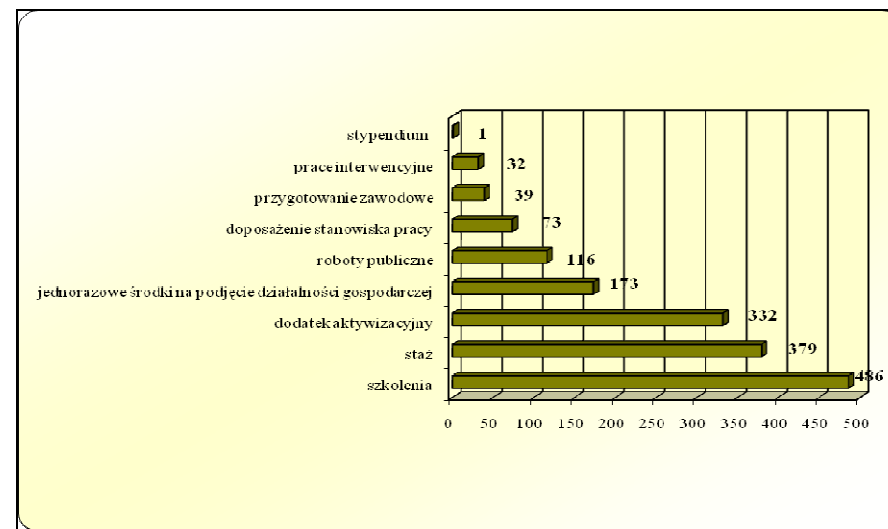
Także kolejne środki finansowe Powiat otrzymał w wyniku pozytywnie rozpatrzonych projektów EFS dodatkowo na kwotę 2 568,70 tys. zł. Łącznie Powiat Cieszyński w 2008

roku dysponował kwotą **7 642,33 tys. zł.** Środki, niemal w całości, zostały wydatkowane na programy rynku pracy.

• Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

W 2008 roku 1703 osoby zostały objęte aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu. Średnio miesięcznie daje to 142 osoby objęte aktywnymi formami. Dodając do tego średnią miesięczną liczbę ofert pracy, która wynosiła 265 ofert i średnią miesięczną liczbę osób objętych poradnictwem zawodowym - 389 osób możemy stwierdzić, iż miesięcznie PUP Cieszyn różnymi formami przeciwdziałania bezrobociu obejmuje średnio 796 osób co daje około 15% średniej miesięcznej liczby wszystkich osób bezrobotnych. Aktywizacja osób bezrobotnych przebiega z wykorzystaniem instrumentów i usług rynku pracy określonych w Ustawie o promocji zatrudnienia.

Instrumenty rynku pracy

1) Stypendium dla osób kontynuujących naukę

Stypendium przysługuje bezrobotnemu do 25 roku życia będącemu bez kwalifikacji, który w okresie 6 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy podjął

dalszą naukę w szkole ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej dla dorosłych albo w szkole wyższej w systemie studiów wieczorowych lub zaocznych. Stypendium przysługuje w wysokości 50 % kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, może być wypłacane przez okres 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia nauki.

Uwaga

Stypendium przysługuje pod warunkiem nie przekroczenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Podstawą wypłaty stypendium jest zaświadczenie wystawione przez szkołę, potwierdzające kontynuowanie nauki, dostarczane co miesiąc.

Stypendium nie przysługuje w przypadku przerwania nauki lub utraty statusu bezrobotnego.

W 2008 roku przyznano 1 kobiecie stypendium na kontynuowanie nauki.

2) Prace interwencyjne

Celem prac interwencyjnych jest pomoc w zatrudnieniu osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W 2008 roku w ramach prac interwencyjnych zatrudnione zostały 32 osoby, w tym 19 kobiet, to jest o 2 osoby więcej niż w 2007 roku. Prace interwencyjne, łącznie z osobami które rozpoczęły je w 2007 roku, zakończyło 27 osób w tym 15 kobiet. Z tej liczby 22 osoby, w tym 11 kobiet, pozostały zatrudnione w zakładach na dalszy okres. Stanowi to 81% efektywności tego rodzaju zatrudnienia, co jest bardzo dobrym wskaźnikiem.

3) Przygotowanie zawodowe

Przygotowanie zawodowe oznacza zdobywanie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy wg ustalonego programu. W czasie przygotowania zawodowego nie dochodzi do nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Przygotowanie zawodowe może trwać od min.

3 do 6 m-cy i przez ten okres bezrobotnemu przysługuje stypendium w wysokości 140% zasiłku dla bezrobotnych i wynosi 753,70 zł. Z przygotowania zawodowego mogą skorzystać osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W 2008 roku skierowano do przygotowania zawodowego 39 osób, w tym 32 kobiety. W większości były to osoby długotrwale bezrobotne lub bez kwalifikacji zawodowych. Po zakończeniu przygotowania zawodowego lub w trakcie jego trwania pracę podjęło 20 osób - 51%.

4) Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Ww refundacja mogła zostać udzielona na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy po spełnieniu przez pracodawcę warunków zawartych w Regulaminie w wysokości nie wyższej niż 5-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia (stawka ustalona przez PUP w 2008 roku to 13 000 zł).

W 2008 roku 73 firmom przyznano refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy na 134 nowe stanowiska pracy. Stanowi to wzrost o 22 stanowiska pracy w stosunku do roku 2007.

5) Roboty publiczne

Roboty publiczne mają na celu reintegrację zawodową i społeczną osób bezrobotnych w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe, spółki wodne.

W 2008 roku Powiatowy Urząd Pracy na roboty publiczne skierował 116 osób, w tym 27 kobiet. Na stałe zostało zatrudnionych 11 osób, w tym 4 kobiety. Stanowi to 9,5% efektywności tego rodzaju zatrudnienia. Forma ta jest elementem wspierającym rynek pracy

6) Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej mogły być udzielone osobie bezrobotnej w wysokości nie wyższej niż 5-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia (stawka ustalona przez PUP w 2008 roku to 13 000 zł).

Chcąc uzyskać środki na podjęcie działalności gospodarczej, bezrobotny musi spełnić wszystkie warunki określone w regulaminie Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie. Zobowiązany jest również do przedstawienia w urzędzie pracy szczegółowej specyfikacji i harmonogramu zakupów (w ramach wnioskowanych środków) oraz przewidywanych efektów ekonomicznych działalności, na której prowadzenie chce otrzymać bezzwrotną dotację.

W 2008 roku Komisja rozpatrzyła 173 wnioski o środki na podjęcie działalności gospodarczej mając na uwadze profil działalności, szanse powodzenia oraz racjonalne wykorzystanie środków Funduszu Pracy. Prace komisji pozwoliły ocenić złożone wnioski, w wyniku czego przyznano 123 dotacje, podpisano jednak 121 umów o dofinansowanie, ponieważ dwie osoby zrezygnowały z podpisania umowy.

Urząd udzielił 121 osobom jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (dotacje) w łącznej kwocie 1 541 118,72 zł o profilu: usługowym – 93, usługowo-handlowym – 8, produkcyjno – 1 i produkcyjno-handlowym – 5, handlowym – 14.

7) Dodatek aktywizacyjny

Dodatek aktywizacyjny przysługuje każdej osobie bezrobotnej posiadającej prawo do zasiłku, w przypadkach gdy:

- osoba w wyniku skierowania przez PUP podjęła zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dodatek przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku - przez okres, w jakim przysługiwałby zasiłek.
- osoba z własnej inicjatywy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Dodatek przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek. Dodatek aktywizacyjny przyznaje się na wniosek osoby bezrobotnej.

W 2008 roku 332 osoby, w tym 164 kobiety otrzymały dodatek aktywizacyjny. Jest to wzrost o 57 osób w porównaniu z rokiem ubiegłym.

8) Staże

Staż służy nabywaniu umiejętności praktycznych do samodzielnej pracy, dzięki wykonywaniu w miejscu pracy określonych zadań. W czasie stażu nie dochodzi do nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż może trwać od **3 do 12 m-cy** i przez czas odbywania stażu bezrobotnemu przysługuje stypendium w wysokości 140% zasiłku dla bezrobotnych i wynosi 753,70 zł.

Ze stażu mogli skorzystać:

- bezrobotny, który do dnia skierowania na staż nie ukończył **25 roku życia**,
- bezrobotny, który w okresie 12 m-cy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, który nie ukończył **27 roku życia**.

Łącznie na staż zawodowy skierowano 379 osób. Z pośród 376 osób, które ukończyły staż w 2008 roku 292 osoby podjęły zatrudnienie po stażu co daje 75% efektywność tej formy aktywizacji.

9) Szkolenia (zaliczane do usług rynku pracy)

Szkolenia organizowane i finansowane z Funduszu Pracy mają na celu zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podwyższenie kwalifikacji zawodowych lub zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych.

Skierowanie na szkolenie otrzymać może osoba w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Szkolenie powinno trwać do 6 miesięcy a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 24 miesiące.

Osoba, która z własnej winy nie ukończyła szkolenia jest obowiązana do zwrotu kosztów szkolenia (chyba, że powodem ukończenia szkolenia było podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej).

W roku 2008 roku na szkolenia zostało skierowanych 486 osób bezrobotnych, z czego na szkolenia indywidualne skierowano 173, a na szkolenia grupowe 313 osoby.

W roku 2008 w ramach projektu „**Kreuj Rzeczywistość – Zainwestuj w Siebie**” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Działanie 6.1.3.) przeprowadzono **13** szkoleń grupowych:

1. ABC Przedsiębiorczości – 140 osób
2. Pracownik magazynu z obsługą wózków jezdniowych, komputera i kas fiskalnych – 10 osób
3. Kelner z obsługa kas fiskalnych – 10 osób
4. Operator ciężkiego sprzętu budowlanego 10 osób
5. Spawanie CO2 i TIG – 10 osób
6. Prawo Jazdy kat. C – 10 osób
7. Kucharz z elementami kuchni regionalnej i obsługa kas fiskalnych – 10 osób
8. Wykańczanie wnętrz w budownictwie – 10 osób
9. Język angielski średnio zaawansowany – 10 osób
10. Kurs kosmetyczny, manicure, pedicure z elementami wizażu – 10 osób
11. Kurs ochrony osób i mienia - I stopień – 10 osób
12. Montażysta rusztowań budowlano – montażowo metalowych – 10 osób
13. Pozyskiwanie środków z Funduszy Europejskich – 10 osób

W ramach **środków z Funduszu Pracy** przeprowadzono 3 szkolenia grupowe:

1. Kurs komputerowy, obsługa kas fiskalnych i kasjer walutowy – 20 osób
2. Drogowy przewóz materiałów niebezpiecznych – ADR - 10 osób
3. Kierowca wózków z napędem silnikowym – 15 osób

Szkolenia grupowe finansowane ze środków **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:**

1. Rozszerzony kurs z zakresu obsługi komputera i kas fiskalnych – 8 osób

Spośród 252 osób, które ukończyły szkolenie grupowe w ramach projektu „**Kreuj Rzeczywistość – Zainwestuj w Siebie**” 137 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 54,3%. Ze środków Funduszu Pracy szkolenia grupowe ukończyły 44 osoby, z czego w okresie do 6 miesięcy po ukończeniu szkolenia 10 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 22,7%. Większość szkoleń indywidualnych zorganizowanych w roku 2008 roku przeprowadzono w trybie umów trójstronnych, zawartych między pracodawcą i jednostką szkolącą. Taki tryb organizacji kursów w dużym stopniu gwarantuje bezrobotnemu podjęcie pracy w wyszkolonym zawodzie. Największą popularnością cieszył się kurs dokształcający dla kierowców wykonujących transport drogowy, kursy polegające na zdobyciu kwalifikacji kierowcy kategorii C, C+E, D, operator ciężkiego sprzętu budowlanego, spawacz, operator wózków jezdniowych. Spośród 174 osób, które w 2008 roku zakończyły szkolenia indywidualne 72,9 % uzyskało zatrudnienie (127)

III a. Realizacja przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie projektów w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

W 2008r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizował kolejne dwa projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pn.: „**Kreuj rzeczywistość – Zainwestuj w siebie**” (w ramach Poddziałania 6.1.3 – projekt systemowy) oraz „**Nowa jakość – Nowe możliwości**” (w ramach Poddziałania 6.1.2 projekt konkursowy).

Projekt „Kreuj rzeczywistość - Zainwestuj w siebie” w 2008r. był skierowany do 330 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Cieszynie, zwłaszcza do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Celem projektu jest promocja zatrudnienia i samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych. Projekt realizowany jest od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2013r.

W ramach projektu w 2008 roku zaplanowano następujące formy wsparcia:

- szkolenia zawodowe dla 120 osób,
- staże dla 60 osób,
- przygotowanie zawodowe w miejscu pracy dla 10 osób,
- przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz szkolenie z zakresu przedsiębiorczości dla 140 osób,
- poradnictwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy dla wszystkich uczestników projektu.

Od początku roku przeprowadzane zostały następujące działania:

- 64 osoby zostały skierowane na staż, który 46 osób ukończyło, a 18 osób przerwało, w tym 11 osób z powodu podjęcia pracy bądź samozatrudnienia,
- 10 osób, które zostały skierowane na 6-miesięczne przygotowanie zawodowe odbyło również szkolenie miękkie z zakresu poruszania się po rynku pracy,
- na kurs „ABC przedsiębiorczości” skierowano 140 osób, który ukończyło 139 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej przyznano 115 osobom,
- na szkolenia zawodowe skierowano 130 osób, które ukończyło 112 osób, przerwało 18 osób, w tym 7 osób z powodu podjęcia pracy.

Wszyscy uczestnicy projektu objęci są poradnictwem zawodowym oraz pośrednictwem pracy.

Wartość projektu w 2008 roku to: 2 568 700 zł

Projekt „Nowa jakość – Nowe możliwości” (projekt konkursowy)

Uzasadnieniem realizacji projektu jest przede wszystkim konieczność spełnienia standardów usług rynku pracy (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 r. w sprawie standardów usług rynku pracy oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy, Dz. U Nr

47) poprzez zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród doradców zawodowych i pośredników pracy.

Celem projektu jest upowszechnianie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego poprzez zatrudnienie i przeszkolenie doradców zawodowych i pośredników pracy, zwiększenie dostępu do świadczonych przez nich usług oraz rozwój instrumentów ukierunkowanych na wczesną identyfikację indywidualnych potrzeb osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz pracodawców. Projekt realizowany jest od 1 maja 2008r. do 31 stycznia 2010r.

W ramach projektu zaplanowano następujące działania:

- Zatrudnienie 3 zewnętrznych pośredników pracy i 2 doradców zawodowych,
- przeszkolenie wszystkich pracujących w PUP pośredników pracy i doradców zawodowych (18 osób),
- zwiększenie dostępu do świadczonych przez nich usług,
- rozwój instrumentów ukierunkowanych na wczesną identyfikację indywidualnych potrzeb osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz pracodawców.

Od początku realizacji projektu przeprowadzane zostały następujące działania:

- w ramach projektu zatrudniono 3 zewnętrznych pośredników pracy i 2 doradców zawodowych,
- odbyło się pierwsze szkolenie dla wszystkich pracujących w PUP pośredników pracy i doradców zawodowych na temat profesjonalnej obsługi osób bezrobotnych i pracodawców z uwzględnieniem standardów usług rynku pracy,
- od lipca zewnętrzni pośrednicy pracy i doradcy zawodowi odwiedzili 87 firm działających na terenie całego powiatu przedstawiając ofertę urzędu, informując o prawach i obowiązkach wynikających ze współpracy z PUP oraz zachęcając do składania ofert pracy

- 9 października odbyła się Konferencja promująca projekt, w czasie której przedstawiono główne cele i idee projektu oraz zachęcano lokalnych pracodawców do zacieśnienia współpracy z urzędem pracy.
- 27 listopada odbyła się konferencja pn. „Poradnictwo zawodowe na zmieniającym się rynku pracy”. Konferencja miała na celu przede wszystkim prezentację oferty poradnictwa zawodowego. Zaproszeni goście poruszyli kwestie oferty ponadgimnazjalnych szkół powiatu oraz zaprezentowali dobre praktyki w zakresie poradnictwa w szkołach i poradniach psychologiczno – pedagogicznych. Konferencja była także okazją do dyskusji na temat dynamiki zmian na rynku pracy i w sferze edukacji.
- 3 grudnia odbyło się seminarium dla pracodawców z terenu Powiatu Cieszyńskiego. Podczas spotkania pracownicy tut. urzędu zaprezentowali główne założenia projektu oraz wybrane formy wsparcia skierowane do pracodawców tj.: doposażenie nowego stanowiska pracy i staż, a także przedstawili problematykę zatrudniania cudzoziemców w Polsce. Omówiono zagadnienie partnerstwa transgranicznego w ramach struktur EURES T, dających możliwość świadczenia wyspecjalizowanych usług na rynku pracy w regionach przygranicznych. Poruszono także temat przyczyn kryzysu na rynkach finansowych

Wartość całego projektu to: 320 157,62 zł

III b. Realizacja przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie projektów w ramach dodatkowych środków uzyskanych z rezerw Samorządu Województwa Śląskiego i Ministerstwa Pracy

Program „Inwestycja w przedsiębiorczość”

W marcu 2008r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o środki z „rezerwy” Samorządu Województwa na realizację programu pn.: „Inwestycja w przedsiębiorczość” w kwocie 501,0 tys. zł. Decyzją Ministra otrzymano wnioskowaną kwotę. Program

„Inwestycja w przedsiębiorczość” był adresowany do pracodawców zainteresowanych tworzeniem nowych miejsc pracy poprzez zrefundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Zaplanowano, iż w ramach programu zostanie utworzonych 39 stanowisk pracy dla zarejestrowanych w PUP w Cieszynie osób bezrobotnych. W wyniku powstałych oszczędności udało się wypłacić środki na wyposażenia lub doposażenia na **41** stanowisk pracy.

Program „Szansa na zatrudnienie”

W maju 2008r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o środki z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w kwocie 447,3 tys. zł. Decyzją Ministra otrzymano środki w wysokości 440 tys. zł. Program „Szansa na zatrudnienie” był adresowany do osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, odpowiednio zmotywowanych i zainteresowanych podniesieniem kwalifikacji zawodowych, przekwalifikowaniem, samozatrudnieniem oraz zdobyciem doświadczenia zawodowego w realnym środowisku pracy. W ramach programu, zgodnie z wcześniejszymi założeniami, **40** osób zostało skierowanych na indywidualne szkolenia zawodowe. W ramach prac interwencyjnych zaplanowano wypłacenie środków na **10** stanowisk pracy, jednakże część pracodawców zrezygnowała z podpisania umowy, dlatego też wypłacono środki na **4** stanowiska pracy. W wyniku braku zainteresowania otrzymaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych zaplanowane środki zostały wykorzystane poprzez zwiększenie środków na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Zaplanowano, iż w ramach programu zostanie utworzonych 25 stanowisk pracy dla zarejestrowanych w PUP w Cieszynie osób bezrobotnych. W wyniku powstałych oszczędności udało się wypłacić środki na wyposażenia lub doposażenia na **29** stanowisk pracy.

Program „Działanie to efekt”

W sierpniu 2008r. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wystąpił o kolejne środki z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programów na rzecz

promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w kwocie 211,83 tys. zł. Program „Działanie to efekt” skierowany był do osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, odpowiednio zmotywowanych i zainteresowanych podniesieniem kwalifikacji zawodowych oraz dla pracodawców zainteresowanych tworzeniem nowych miejsc pracy poprzez zrefundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. W ramach programu 15 osób zostało skierowanych na szkolenie zawodowe pn.: „Kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym”, wypłacono również środki wyposażenia lub doposażenia na 15 stanowisk pracy. Początkowe założenia programu zostały w pełni osiągnięte.

IV. Udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy, a także pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe – art. 9, ust.1, pkt 3 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – Usługi rynku pracy z wyłączeniem szkoleń

1. Pośrednictwo pracy

W związku ze zmianami na rynku pracy oraz koniecznością realizacji standardów przeprowadzono stopniowe zmiany w systemie dystrybucji ofert pracy oraz systemie obsługi osób bezrobotnych. Głównym celem stopniowo wdrażanego programu jest lepsza obsługa osób bezrobotnych oraz efektywniejsze świadczenie usług przez urząd.

Ponadto w związku z przeprowadzonymi zmianami położono szczególny nacisk na usługę pośrednictwa pracy dla pracodawcy czyli dobór kandydatów na zgłoszone oferty pracy oraz świadczenie usług rynku pracy powiązanych z realizacją oferty np. szkolenia i poradnictwo zawodowe.

- **Zewnętrzne pośrednictwo pracy**

Od lipca 2008r. w Powiatowym Urzędzie Pracy funkcjonuje również zewnętrzne pośrednictwo pracy. Zostało ono powołane w ramach projektu „Nowa jakość – Nowe

możliwości” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem powstania tego typu pośrednictwa jest inicjowanie i zacieśnianie współpracy z pracodawcami z powiatu cieszyńskiego poprzez regularne odwiedziny zewnętrznych pośredników pracy. W roku 2008 odwiedziono 87 pracodawców i pozyskano nowe oferty pracy. Głównym celem wizyt u pracodawców jest informacja na temat działalności urzędu, form wsparcia oferowanych przedsiębiorcom przez Urząd oraz wyjaśnianie zasad składania ofert pracy.

- **Pośrednictwo pracy dla osób niepełnosprawnych**

Zarejestrowane osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z każdej złożonej w urzędzie przez Pracodawcę oferty pracy. Ponadto do urzędu wpływają oferty pracy skierowane wyłącznie dla osób niepełnosprawnych. W roku 2008r. zostało złożonych 66 ofert pracy na 133 stanowiska pracy. Osoba niepełnosprawna może również skorzystać z zatrudnienia subsydiowanego - prace interwencyjne, roboty publiczne, doposażenia stanowisk pracy z Funduszu Pracy oraz wyposażenia stanowiska pracy z funduszu PFRON. Może również ubiegać się o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej, a także ubiegać się o skierowanie na staż.

W ramach standardowego pośrednictwa pracy, w 2008 roku do PUP wpłynęło 1 707 ofert na 3 130 stanowisk pracy. W stosunku do roku 2007 stanowi to wzrost o 313 stanowisk. Średnio miesięcznie daje to 261 stanowisk pracy.

2. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

- **Klub Pracy (w tym internetowy Klub Pracy)**

W 2008 roku odbyły się 3 edycje szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy składały się z dwóch części – tematycznej i praktycznej. Część tematyczna obejmowała 40 godzin zajęć (4 godzinne sesje), a druga część praktyczna to poszukiwanie pracy i 15 godzin wspólnych spotkań. W szkoleniach uczestniczyło 18 osób bezrobotnych – kobiety w wieku od 20 do 52 lat. Uczestniczki pozostawały w rejestrze PUP w Cieszynie przez okres od 1 miesiąca do 12 lat.

Celem szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy było nabycie umiejętności poszukiwania pracy przez uczestników szkolenia oraz budowa pozytywnego wizerunku własnej osoby. Jak również wzmocnienie motywacji do zmiany swojej sytuacji zawodowej, która pozwoli uwierzyć we własne siły i możliwości na rynku pracy.

- **Zajęcia Aktywizacyjne**

W 2008 roku odbyły się 3 edycje zajęć aktywizacyjnych, które obejmowały 12 godzin zajęć. W szkoleniu uczestniczyło 25 osób bezrobotnych – w wieku od 24 do 52 lat. Uczestnicy pozostawali w rejestrze PUP w Cieszynie przez okres od 1 miesiąca do 11 lat. Celem zajęć aktywizacyjnych było poznanie rynku pracy oraz przygotowanie do wejścia na ten rynek. Jak również nabycie przez uczestników umiejętności sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej.

- **Klub Pracy w Zakładzie Karnym w Cieszynie (program realizowany od 1995 roku)**

W roku 2008 odbyło się 5 dwugodzinnych spotkań w ramach zajęć Klubu Pracy w Zakładzie Karnym w Cieszynie. W zajęciach wzięło udział 6 osób osadzonych. Na spotkaniach omówiono specyfikę rynku pracy i aktywne formy poszukiwania zatrudnienia.

3. Poradnictwo zawodowe

Usługa poradnictwa zawodowego skierowana jest głównie do osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i polega przede wszystkim na pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia. A ponadto obejmuje pomoc pracodawcom w doborze kandydatów do pracy.

- **Poradnictwo indywidualne**

- **Program „Aktywni i Odpowiedzialni”**

Program skierowany jest do dłużników alimentacyjnych, którzy objęci zostali pośrednictwem pracy, doradztwem zawodowym oraz programami rynku pracy. Głównym

celem programu, poprzez częsty kontakt z urzędem pracy jest zwiększenie motywacji do działania, a co za tym idzie, szybszy powrót na rynek pracy.

- **Poradnictwo grupowe**

- **Program „Wspólny Cel”**

Program przewiduje poradnictwo grupowe i indywidualne dla bezrobotnych małżeństw zarejestrowanych w urzędzie pracy. Osoby uczestniczące w programie objęto poradnictwem zawodowym oraz innymi aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu. Celem programu było rozpoznanie rzeczywistego problemu zawodowego uczestniczących w programie par, a tym samym pomoc w podjęciu zatrudnienia przynajmniej przez jednego z małżonków. Do udziału w programie zaproszono 14 par małżeńskich, z czego 4 wzięły udział w prowadzonych przez doradcę zawodowego zajęciach.

- **Porady Grupowe**

W 2008 roku odbyły się 3 zajęcia dotyczące komunikacji, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, rynku pracy oraz rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych, w spotkaniach wzięły udział 34 osoby bezrobotne.

- **„Absolwent na rynku pracy” - program poradnictwa zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych**

W porozumieniu z pedagogami szkolnymi prowadzone były działania mające na celu przygotowywanie młodzieży do wejścia na rynek pracy. Odbyło się 41 spotkań, w których wzięło udział 888 osób.

- **„Poradnictwo zawodowe na zmieniającym się rynku pracy”**

27.11.2008 r. w ramach projektu pn. „Nowa jakość – Nowe możliwości” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Poddziałanie 6.1.2) PO KL, odbyła się konferencja „Poradnictwo zawodowe na zmieniającym się rynku pracy”. Na konferencji przedstawiono m.in. działania z zakresu poradnictwa realizowane w PUP Cieszyn, zarówno dla osób

bezrobotnych i poszukujących pracy, jak i pracodawców. W konferencji udział wzięli przedstawiciele Kuratorium Oświaty i Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego, a także dyrektorzy szkół, pedagodzy szkolni, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z Cieszyna oraz pracodawcy.

➤ **Program zwolnień monitorowanych**

Szczegółowo założenia programu zostały opisane w części dotyczącej ofert pracy.

• **Informacja zawodowa**

Osoby, które potrafią samodzielnie radzić sobie na rynku pracy, ale potrzebują informacji niezbędnych do realizacji planów zawodowych mogły korzystać z informacji zawodowej udzielanej przez doradców.

Z poradnictwa indywidualnego skorzystało w sumie 1 561 osób. W ramach poradnictwa grupowego zorganizowano 44 spotkania, w których uczestniczyły 922 osoby. W 2008 roku z różnych form poradnictwa zawodowego skorzystało 4 668 osób, w tym 2 185 osób z informacji zawodowej.

V. Realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników, w szczególności zadań z zakresu sieci EURES - <http://europa.eu.int/eures>

EURES to sieć współpracy Publicznych Służb Zatrudnienia, której głównym celem jest ułatwianie swobodnego przepływu osób w ramach państw Unii Europejskiej, oraz Norwegii, Islandii, Lichtensteinu i Szwajcarii.

System ma za zadanie ułatwianie pracownikom korzystania z ofert pracy pochodzących z całego ww obszaru, a także pomoc pracodawcom w znalezieniu pracowników z innych krajów.

Powiatowy asystent EURES udzielał informacji dotyczących:

- warunków życia i pracy w krajach Europy
- ofert pracy w Europie
- możliwości nauki w krajach europejskich
- przepisów przejściowych dotyczących swobodnego przepływu osób.

Ponadto w roku 2008 urząd kontaktował się zarówno z pracownikami sieci EURES w innych krajach EOG (głównie z Republiki Czeskiej i Słowacji), jak i z instytucjami z terenu Powiatu Cieszyńskiego (Gminnymi Centrami Informacji, Ochotniczymi Hufcami Pracy), a także z pracownikami sieci EURES w Województwie Śląskim w celu promocji i realizacji ww ofert pracy. Odbywały się spotkania pracowników sieci EURES z regionów przygranicznych. Również w każdy ostatni czwartek miesiąca pracownik urzędu pracy z Czeskiego Cieszyna dyżurował w PUP w Cieszynie informując osoby zainteresowane podjęciem pracy na terenie Czech o możliwościach i warunkach podjęcia zatrudnienia. Na stronie internetowej urzędu umieszczane są oferty pracy realizowane w ramach systemu EURES oraz link do krajowej strony EURES i do wyszukiwarki ofert pracy. W klubie pracy osoby zainteresowane mogły skorzystać z Internetu.

W 2008 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie wpłynęło 426 zagranicznych ofert pracy.

Najczęściej poszukiwani specjaliści w krajach EOG to: inżynier, spawacz, opiekun osób starszych i niepełnosprawnych, informatyk i operator maszyn. Najwięcej ofert wpłynęło do Powiatowego Urzędu Pracy z Republiki Czeskiej, Wielkiej Brytanii i Skandynawii (zainteresowanie ofertami pracy w Norwegii znacznie wzrosło w porównaniu z rokiem ubiegłym).

EURES Transgraniczny – edycja 2008

PUP w Cieszynie jest członkiem pierwszego w Polsce **partnerstwa transgranicznego EURES T Beskydy.**

Powstanie partnerstwa jest wynikiem współpracy, która rozpoczęła się w 2003 roku. W dniu 6 grudnia 2007r. w miejscowości Karlovice Wielkie w Czechach nastąpiło

podpisanie Umowy Ramowej, zakładającej partnerstwo EURES-T Beskydy przez przedstawicieli 35 instytucji i organizacji z Polski, Czech i Słowacji.

Umowa Ramowa stała się podstawą do wystąpienia do Komisji Europejskiej z wnioskiem o formalne uznanie partnerstwa. Wniosek taki został złożony przez Urząd Pracy, Spraw Socjalnych i Rodziny w Czadcy (Słowacja), będący liderem partnerstwa, na początku 2008r.

Pismem z dnia 12 marca 2008r. Komisja Europejska poinformowała Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie o wyrażeniu zgody na powstanie nowego, 22 partnerstwa transgranicznego w Unii Europejskiej na pograniczu polsko - czesko – słowackim

Partnerstwo EURES T Beskydy obejmuje:

- na terytorium Polski - miasta: Bielsko - Biała i Jastrzębie Zdrój oraz powiaty: bielski, cieszyński, raciborski, wodzisławski i żywiecki w województwie śląskim a także powiaty głubczycki, nyski i prudnicki w województwie opolskim,
- na terytorium Słowacji - okręgi Čadca, Kysucké Nové Mesto, Bytča, Žilina, Námestovo i Tvrdošín,
- na terytorium Czech - okręgi Jeseník, Šumperk, Bruntál, Opava, Nový Jičín, Ostrava miasto, Karviná, Frýdek Místek i Vsetín.

Strony umowy zobowiązały się realizować wspólne cele, którymi są:

- dostarczanie i wymiana informacji oraz porad nt. ofert pracy i podań o pracę, jak również warunków życia i pracy i innych odpowiednich informacji związanych z rynkami pracy w regionie transgranicznym
- przyczynianie się do rozwoju przepływu tych informacji poprzez bezpośrednie i regularne kontakty pomiędzy doradcami EURES w regionie
- przyczynianie się oraz rozwój projektów mających na celu poprawę sytuacji na rynkach pracy regionów transgranicznych, włączając w to współpracę z innymi odpowiednimi programami

Funkcjonowanie partnerstwa finansowane jest przez Komisję Europejską. Na pierwszy rok działania (od 1 kwietnia 2008r. do 31 marca 2009r.) EURES T Beskydy otrzymało środki w wysokości 72 790 euro, z których zostały sfinansowane m. in.:

- szkolenia pracowników publicznych służb zatrudnienia i partnerów społecznych,
- opracowanie i wydruk materiałów informacyjnych dla pracodawców, osób poszukujących pracy, studentów z regionu przygranicznego,
- stworzenie portalu internetowego partnerstwa www.eures-tbeskydy.eu
- zorganizowanie II edycji Transgranicznych Targów Pracy w Cieszynie.

Za powyższe działania są odpowiedzialni poszczególni partnerzy zarówno z Czech, ze Słowacji jak i z Polski.

VI. Art. 9, ust.1, pkt.1 Ustawy o promocji zatrudnienia określa, iż do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy *“opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych”*. Program został przygotowany, skonsultowany i opracowany w ramach Akademii Dialogu oraz zatwierdzony uchwałą Rady Powiatu Cieszyńskiego nr VI/41/07 z dnia 26 marca 2007 r.

W związku z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415) ww. Program zostanie uzupełniony w bieżącym roku.

VII. W 2009 roku PUP oprócz zadań wynikających z zapisów Ustawy o promocji zatrudnienia będzie kontynuował lub podejmował nowe zadania.

Z dniem 1 lutego 2009r. weszły w życie nowe przepisy wynikające z nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415).

Ww. nowelizacja wprowadza szereg zmian w obsłudze osób bezrobotnych, poszukujących pracy i pracodawców zarówno poszerzając zakres programów rynku pracy jak i nakładając dodatkowe obowiązki. Ponieważ w chwili obecnej brak jeszcze części aktów wykonawczych (rozporządzeń) do znowelizowanej ustawy, część programów rynku pracy będzie możliwa do wdrożenia po ich ukazaniu się i przygotowaniu niezbędnych procedur.

1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy z wykorzystaniem Funduszu Pracy, środków z „rezerwy” i Europejskiego Funduszu Społecznego

- **Ze środków Funduszu Pracy** zaplanowano wydatki w kwocie **5 350 400,00zł.** (uzyskano kwotę o 36% większą niż w 2008 roku) na następujące programy rynku pracy:

- szkolenia, staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, spółdzielnie socjalne.

W chwili obecnej urząd pracy czeka na Rozporządzenie w sprawie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przygotowania zawodowego dla dorosłych.

- **Z dodatkowych środków Funduszu Pracy – „rezerwa” Marszałka** zaplanowano wydatki w kwocie **832 900,00zł** (uzyskano kwotę o 66% większą niż w 2008 roku) na następujące programy rynku pracy:
 - szkolenia indywidualne, staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.
- **Ze środków PFRON** zaplanowano wydatki w kwocie **500 000zł.** (52% większe niż w 2008 roku) na programy rynku pracy, min:

- szkolenia, staże, prace interwencyjne, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.

- **Ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego** zaplanowano następujące działania:

- **Kontynuacja projektu „Kreuj rzeczywistość – Zainwestuj w siebie”** – W ramach projektu zaplanowano wydatki w wysokości **4 063 400,60zł** (dodatkowo ponad 2 mln zł w stosunku do 2008 roku)
- **Kontynuacja projektu „Nowa jakość – Nowe możliwości”** – W ramach projektu zaplanowano wydatki w wysokości **169 303,60zł.**
- **Nowy projekt „CBRG – Cieszyński Barometr Rozwoju Gospodarczego”** – W ramach projektu zaplanowano wydatki w wysokości **220 823,00zł.**

W chwili obecnej PUP ma do dyspozycji na aktywne formy kwotę w wysokości 10 746 700,60 (bez projektu „Nowa jakość – nowe możliwości” i „Cieszyński Barometr Rozwoju Gospodarczego” – projekty dodatkowe nie skierowane bezpośrednio na wsparcie osób bezrobotnych). W stosunku do 2008 roku PUP dysponuje większymi środkami finansowymi na aktywną pomoc osobom bezrobotnym i firmom o niemal 3,5 mln zł.

2. Realizacja standardów

W 2007 roku Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wprowadziło w życie dwa rozporządzenia (Rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej z 2 marca 2007r. w sprawie standardów rynku pracy. (Dz. U z 16 marca 2007 r. nr 47, poz. 314) i Rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej z 2 marca 2007r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy. (Dz. U z 16 marca 2007 r. nr 47, poz. 315)) określające minimalną liczbę zatrudnionych w urzędach pracy pośredników pracy, doradców zawodowych

i specjalistów ds. rozwoju zawodowego oraz szczegółowe warunki prowadzenia przez służby zatrudnienia usług: pośrednictwa pracy; usług EURES; poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej; organizowania szkoleń oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Publiczne służby zatrudnienia miały obowiązek wdrożyć standardy usług rynku pracy najpóźniej do 30 czerwca 2008r. Cieszyński urząd pracy wywiązał się z powyższych obowiązków.

3. Pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Od 2007 roku możliwe jest aplikowanie o środki w ramach nowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013. Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i spójności społecznej. W ramach PO KL przewiduje się możliwość realizacji projektów w dwóch głównych trybach: systemowym i konkursowym.

Ostatecznymi odbiorcami pomocy mogą być między innymi osoby bezrobotne, wykluczone społecznie, niepełnosprawne, oraz osoby pracujące chcące podnieść swoje kwalifikacje, a także osoby poszukujące pracy, czy też pracownicy instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy lub wykluczenia społecznego.

Oprócz już realizowanych projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego tj.:

- a) **„Kreuj rzeczywistość – Zainwestuj w siebie”** - w 2009 roku jest skierowany do 539 osób bezrobotnych. W ramach projektu zaplanowano następujące formy wsparcia: jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, staże i szkolenia.
- b) **„Nowa jakość – Nowe możliwości”** – w ramach projektu zewnątrzni pośrednicy pracy i doradcy zawodowi będą kontynuować odwiedziny firm działających na terenie powiatu, zostaną zorganizowane 2 konferencje z czego jedna z poradnictwa zawodowego oraz 2 seminaria dla pracodawców, wszyscy

pracujący w urzędzie pośrednicy pracy i doradcy zawodowi wezmą udział w kolejnym szkoleniu.

- c) **„CBRG – Cieszyński Barometr Rozwoju Gospodarczego”** – w styczniu 2009 roku urząd pracy uzyskał dofinansowanie na realizację projektu pn.: **"Cieszyński Barometr Rozwoju Gospodarczego"** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 8.1.2 "Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie". **Celem projektu** jest przeprowadzenie badań lokalnego rynku pracy pod kątem zachodzących na nim zmian, kierunków kształcenia, oczekiwań pracodawców jak również upowszechnienia opracowanych analiz, które pomogą poprawnie utworzyć właściwe mechanizmy zaradcze oraz zaplanować przyszłe, lokalne działania. Dokonanie kompleksowej analizy sytuacji i trendów rozwojowych w powiecie cieszyńskim opierać się będzie na: przeprowadzeniu 50 badań jakościowych (40 wśród pracodawców i 10 wywiadów eksperckich) oraz 1211 badań ilościowych (100 wśród największych pracodawców oraz 1111 wśród podmiotów z sektora MŚP). W wyniku podjętych działań powstanie publikacja przedstawiająca obecny stan lokalnego rynku pracy, zachodzące na nim zmiany, przyszłe zagrożenia oraz sposoby ich rozwiązywania. Opracowane wyniki zostaną zaprezentowane na dwóch konferencjach kończących projekt, w których wezmą udział przedstawiciele samorządu terytorialnego, placówek edukacyjnych, strategicznych przedsiębiorstw oraz NGO. Pierwsza konferencja dotyczyć będzie optymalizacji systemu edukacji w powiecie do obecnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy, druga zaś dotyczyć będzie problematyki szeroko rozumianego rozwoju regionalnego. Powstanie w wyniku badań dogłębnej analizy procesów zachodzących na rynku pracy powiatu cieszyńskiego oraz ich upowszechnianie posłuży pracodawcom, mieszkańcom powiatu, placówkom oświaty, lokalnym instytucjom jak i partnerom urzędu zarówno w aspekcie kształtowania polityki zatrudnienia, jak

i identyfikacji potrzeb pracodawców, osób bezrobotnych oraz absolwentów szkół.

Projekt realizowany jest w partnerstwie z firmą "InterActive" - Agencja Komunikacji Marketingowej z Krakowa w celu profesjonalnej organizacji badań oraz otrzymania rzetelnej i kompletnej analizy lokalnego rynku pracy. **Okres realizacji projektu to** 1 marca 2009r. - 31 maja 2010r.

Wartość projektu wynosi: 320 562,00zł

- d) Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie przygotowuje projekt wniosku pn. „**Centrum Partnerstwa Lokalnego**” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.1 "Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy".

Projekt będzie kontynuacją „Akademii Dialogu” – projektu realizowanego przez PUP w latach 2005-2007 i zakłada promowanie idei współpracy i partnerstwa trójsektorowego: samorządu, biznesu i organizacji pozarządowych w celu podniesienia efektywności oraz jakości dialogu społecznego w regionie. Główną ideą projektu jest promowanie partnerstw i dialogu, aby szybciej reagować i skuteczniej rozwiązywać problemy na lokalnym rynku pracy. Powyższa idea będzie realizowana także przez wypracowywanie partnerskich projektów służących rozwojowi Powiatu, również poprzez wykorzystanie środków Unii Europejskiej. W tym celu planuje się:

- utworzenie punktu kontaktowego dla instytucji publicznych, przedstawicieli biznesu oraz NGO's, który będzie pełnił funkcję informacyjną, promocyjną i szkoleniową dla osób zainteresowanych;
- zorganizowanie dwóch konferencji szerzących ideę dialogu społecznego, w których udział wezmą przedstawiciele instytucji, przedsiębiorcy oraz NGO's;
- cztery edycje szkoleń z zakresu tworzenia partnerstw;

➤ spotkania w każdej z 12 gmin powiatu z przedstawicielami lokalnej społeczności;

➤ wizytę studyjną – dobre praktyki

W wyniku podjętych działań powstanie publikacja upowszechniająca ideę partnerstwa. Projekt będzie realizowany w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem” z Cieszyna.

4. **W zakresie poradnictwa zawodowego:**

- Kontynuacja działań opisanych w rozdziale IV.
- Rozpoczęcie współpracy w zakresie pomocy wejścia na rynek pracy oraz aktywizacji zawodowej młodzieży będącej wychowankami Domu Dziecka w Cieszynie. Zawarte porozumienie ma na celu: organizowanie i prowadzenie zajęć informacyjno-doradczych i warsztatowych dla wychowanków, spotkania z wychowankami na terenie Domu Dziecka z zakresu poradnictwa zawodowego prowadzone przez doradcę zawodowego oraz promowanie i upowszechnianie wiedzy o lokalnym rynku pracy wśród młodzieży będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Pierwsze spotkanie z wychowankami Domu Dziecka w Cieszynie odbyło się w dn. **16.02.2009r.**, a uczestnikami było **8** uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjalnych. Głównym tematem tego spotkania było przedstawienie oferty Powiatowego Urzędu Pracy, omówienie sytuacji na lokalnym rynku pracy, przedstawienie realizowanych projektów unijnych oraz udzielenie odpowiedzi na pytania uczestników.

5. **W zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy:**

- Kontynuacji działań pomocowych, w ramach „Klubu Pracy”, w zakresie upowszechniania wiedzy o „rzeczywistości rynku pracy” wśród osadzonych w Zakładzie Karnym w Cieszynie. Dotychczas doradca zawodowy prowadził spotkania informacyjno-doradcze, a stawiane przez osadzonych pytania podyktowały

potrzebę rozbudowania spotkań, poprzez wprowadzenie metod warsztatowych, aktywizujących i praktycznie przygotowujących do znalezienia pracy.

- Kontynuacji funkcjonowania **Internetowego Klubu Pracy**. Internetowy Klub Pracy mieszczący się na I piętrze (pok. nr 104) posiada 3 stanowiska komputerowe. Każde ze stanowisk ma stały dostęp do Internetu. W klubie osoba bezrobotna może skorzystać z pomocy doradcy zawodowego, pośrednika pracy, doradcy szkoleniowego. Może poprzez internet nie tylko poszukiwać oferty pracy ale również napisać niezbędne dokumenty – CV, list motywacyjny.

6. W zakresie pośrednictwa pracy:

- Kontynuacja programu zewnętrznego pośrednictwa pracy – do dnia 31 marca 2009 roku zewnętrzni pośrednicy pracy odwiedzili 107 pracodawców informując ich o oferowanych przez urząd pracy usługach oraz pozyskując informację o wolnych miejscach pracy.

7. W zakresie współpracy transgranicznej:

- Działania EURES T Beskydy na okres 2009-2010 będą ukierunkowane przede wszystkim na pracodawców i osoby poszukujące pracy. Zgodnie ze Strategią Partnerstwa i działaniami priorytetowymi Komisji Europejskiej na lata 2009-2010 zostały opracowane następujące działania:
 - doroczna konferencja – mająca na celu stworzenie systemu wspierania mobilności transgranicznej oraz wzmocnienie już istniejących i powstanie nowych więzi partnerskich między organizacjami z regionu objętego partnerstwem.
 - poszerzanie o oferty pracy strony internetowej Partnerstwa EURES T Beskydy
 - organizacja Dni Informacyjnych o EURES T Beskydy i innych wydarzeń promujących mobilność transgraniczną
 - szkolenia kadry publicznych służb zatrudnienia oraz doradców EURES w organizacjach partnerskich w celu poszerzania wiedzy o wszystkich działaniach partnerstwa i korzyściach jakie niesie sieć EURES

- zapewnienie dostępu do informacji o transgranicznej mobilności dla wszystkich grup docelowych
- organizacja III Transgranicznych Targów Pracy, Przedsiębiorczości i Edukacji w Cieszynie
- publikacja mapy socjoekonomicznej regionu przygranicznego, odzwierciedlającej zróżnicowanie przemysłu w poszczególnych regionach Partnerstwa
- przygotowanie, publikacja oraz dystrybucja materiałów informacyjno-promocyjnych EURES T Beskydy

Wnioskowany budżet partnerstwa na okres od 1 kwietnia 2009r. do 31 marca 2010r. wynosi **167 039,70 euro**.

- Współpracy z czeskimi i słowackimi urzędami pracy w ramach wymiany informacji o systemach zatrudniania i zabezpieczenia społecznego oraz EURES. W ramach współpracy z czeskimi urzędami pracy raz w miesiącu odbywają się wizyty pracownika Urzędu Pracy z Czeskiego Cieszyna. Także raz w miesiącu pracownik PUP Cieszyn dyżuruje w Urzędzie Pracy w Czeskim Cieszynie.

8. W zakresie wsparcia przedsiębiorczości:

- Kontynuacja projektu Urząd Przyjazny Pracodawcy:
 - funkcjonowanie w 2009 roku Biura ds. Przedsiębiorców
 - seminaria dla firm z udziałem PIP, ZUS, US
 - zewnętrzne pośrednictwo pracy
 - poradnictwo zawodowe dla firm
- Stała współpraca ze Śląskim Zamkiem Sztuki i Przedsiębiorczości w zakresie działań podejmowanych w programie Klubu Przedsiębiorcy (ustalone zostały stałe dyżury przedstawiciela urzędu na spotkaniach Klubu Przedsiębiorcy).

9. W zakresie analizy rynku pracy:

Kontynuacji programu analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Cieszyńskim. Celem opracowania jest systematyczne monitorowanie zjawisk

zachodzących na cieszyńskim rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowaniu na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów takich jak szkolenia bezrobotnych, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe itp.

Realizacja projektu badawczego pn.: "**Cieszyński Barometr Rozwoju Gospodarczego**" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 8.1.2 "Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie".

10. Promocja usług poprzez:

- Przebudowę strony internetowej urzędu - www.pup.cieszyn.pl
- Opracowywanie i rozpowszechnianie **Biuletynu Cieszyńskiego Rynku Pracy** – kompleksowej informacji o cieszyńskim rynku pracy
- Comiesięczną informację o cieszyńskim rynku pracy
- Aktywne kontakty z lokalnymi mediami
- Współpracę z Powiatową Radą Zatrudnienia, Gminnymi Centrami Informacji, Samorządami lokalnymi (*szczególnie ośrodkami pomocy społecznej i szkołami*), organizacjami pozarządowymi, zrzeszeniami pracodawców

Wszystkie powyższe zadania PUP realizuje zatrudniając 63 osoby (62,5 etatu – stan na 31.12.2008) w następujących działach: Dyrekcja – 2 osoby,

KF - Dział Finansowo-Księgowy: 6 osób

KI - Dział Informacji, Ewidencji i Świadczeń: 12 osób

KO - Dział Organizacyjno-Prawny i Administracji: 9 osób (8,5 etatu)

KP - Dział Pośrednictwa Pracy i Szkoleń: 18 osób

KRP - Dział Programów Rynku Pracy i Poradnictwa Zawodowego: 16 osób

Ww pracownicy posiadają następujące wykształcenie: wyższe – 39 osób, średnie – 21 osoby, zawodowe – 1 osoba i podstawowe – 2 osoby (pracownicy obsługi).

Kadra PUP corocznie jest uczestnikiem wielu szkoleń i kursów wg opracowanych dla każdego pracownika Indywidualnych Ścieżek Rozwoju Zawodowego. W 2008 roku pracownicy brali udział w 85 szkoleniach min na temat:

Aktywizacji i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych; pomocy publicznej; zamówień publicznych; zarządzania, rozliczania i budżetowania projektów EFS; usług EURES; standardów w poradnictwie zawodowym, szkoleniach i pośrednictwie pracy; stażu oraz przygotowania zawodowego w miejscu pracy; doskonalenia umiejętności pracowników PUP; zasad sporządzania sprawozdań, ewidencji wydatków w jednostkach budżetowych oraz zasad rachunkowości; przyznawania i rozliczania dotacji na działalność gospodarczą oraz refundacji z PFRON; wdrażania i stosowania standardów usług rynku pracy oraz praktycznego zastosowania ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Pracownicy PUP są wynagradzani z budżetu samorządu powiatu oraz ze środków Funduszu Pracy z tzw. 7% z kwoty podstawowej FP przyznanej decyzją Ministra Pracy na aktywne programy rynku pracy. Jest to kwota zmienna i zależy od wysokości środków przyznanych przez Ministra Pracy.

Prawidłowość wydatkowania środków publicznych i unijnych oraz prawidłowość realizacji zadań ustawowych corocznie jest sprawdzana przez wiele kontroli. W 2008 roku zostało przeprowadzonych 6 kontroli:

1. Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach- *Kontrola w zakresie prawidłowej i efektywnej realizacji projektu "Twój pierwszy krok" – Działanie 1.2 SPO RZL.*
2. Śląski Urząd Wojewódzki- *Kontrola w zakresie prawidłowości wykorzystania środków finansowych z Europejskiego Funduszu rozwoju Regionalnego dla projektu " Współpraca transgraniczna urzędów pracy Polski i Słowacji w celu promocji zatrudnienia, przedsiębiorczości i rozwoju instytucji rynku pracy w regionie Beskidów", realizowanego w ramach Priorytetu 2- Rozwój społeczno*

–gospodarczy Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A Polska –
Republika Słowacka 2004 – 2006.

3. Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach- *Kontrola problemowa w zakresie sprawdzenia stanu wdrożenia rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 2 marca 2007r. w sprawie standardów usług rynku pracy (Dz. U. Nr 47, poz. 314) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 2 marca 2007r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy (Dz. U., nr 47, poz. 315).*
4. Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach- *kontrola w zakresie prawidłowej i efektywnej realizacji projektu "Nowa jakość – Nowe możliwości"- Działanie 6.1.2 PO KL.*
5. Śląski Urząd Wojewódzki – *Kontrola w zakresie zbadania zgodności działania urzędu z obowiązującymi przepisami prawnymi dotyczącymi przyznania osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej.*
6. Wojewódzki Urząd pracy w Katowicach- *Wizyta monitoringowa przeprowadzona w projekcie pn. "Kreuj rzeczywistość- Zainwestuj w siebie" realizowanego w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL.*

W 2009 roku po modernizacji planowana jest przeprowadzka do nowego budynku przy Placu Wolności 6. Nowelizacja Ustawy o promocji zatrudnienia wprowadza również obowiązek zorganizowania przez urząd pracy Centrum Aktywizacji Zawodowej. CAZ ma być wyodrębnioną i wyspecjalizowaną częścią urzędu w sposób szczególnie skierowaną na aktywizację osób bezrobotnych poprzez usługi rynku pracy. Przepisy dają również możliwość sfinansowania ze środków MPiPS części wydatków związanych z organizacją CAZ. Obecnie trwają prace w Ministerstwie Pracy odnośnie katalogu wydatków i procedury. W związku z powyższym po otrzymaniu wytycznych z MPiPS będzie możliwe rozpoczęcie procedury związanej z modernizacją części budynku po Urzędzie Skarbowym.

Uzyskanie nowej siedziby rozwiąże część problemów z którymi boryka się urząd pracy. Nadal niezwykle ważnym elementem, który wpływa na naszą pracę jest rynkowe zapotrzebowanie na fachowców dysponujących umiejętnościami wnioskowania o fundusze unijne, z zakresu poradnictwa zawodowego, z zakresu doradztwa szkoleniowego (kwalifikacje wymagane przy wszystkich typach projektów unijnych z zakresu zasobów ludzkich), osób mających wiedzę o pomocy publicznej. Kolejny rok potwierdził chłonność rynku pracy na tego typu wykwalifikowaną kadrę co skutkowało kolejnymi odejściami pracowników (2008 – 10 osób) na lepiej opłacane nowe miejsca pracy.

Zabezpieczenie rzeczowe funkcjonowania urzędu pracy jest finansowane ze środków budżetu powiatu oraz z Funduszu Pracy – środków fakultatywnych przyznawanych decyzją Ministra Pracy. Dzięki tym środkom PUP posiada zagwarantowane finansowanie min. wyposażenia komputerowego i wyposażenia na potrzeby poradnictwa zawodowego i klubów pracy.

Nowa zmodernizowana siedziba i bezpieczeństwo płacowe to bardzo ważne elementy wpływające na funkcjonowanie urzędu, który od lat aktywnie kreuje lokalny i transgraniczny rynek pracy. W latach 2005-2008 przyznaliśmy 439 dotacji osobom bezrobotnym i wyposażyliśmy w firmach 370 stanowisk pracy. W swojej pracy skupiamy się przede wszystkim na aktywizacji osób bezrobotnych i pomocy w funkcjonowaniu firm z naszego Powiatu.

Opracował zespół w składzie:
Anna Stefaniak-Bacza
Dorota Bizoń
Ewelina Czepczar-Figielska

Wszystkie dane statystyczne podane zostały na dzień 31 grudnia 2008 roku. Wszystkie inne dane stanowią zasób informacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie.